RESIDENCE SUPERIEURE DU TONKIN

NAM THỨ MƯỜI BAI 25 SỐ 166 CIV

SỐ 25 PIASTRE

NGÀY THỨ BẢY 21 JUIN 1924

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

	Bắc-kỳ	Trung-kỳ	Nam-kỳ	Cao-miên	Lào	Ngoại-quốc
Một năm	6$00	6$00	6$00	8$00	8$00	12$00
Các lăng xã	»	8.00	8.00	8.00	9.00	»
Sáu tháng	3.00	3.50	3.20	3.20	3.50	6.00
Ba tháng	1.50	1.75	1.60	1.60	1.75	3.00
Một tháng	0.50	0.60	0.55	0.55	0.60	1.00

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
61 63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : L. J. STEPHEN
Directeur : NGUYỄN VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef : PHẠM VĂN-LUẬT
Administrateur-gérant : NGUYỄN-V-LUẬT

Adresse Télégraphique :
TRUNG BẮC-TÂN-VĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 180

2333

ANNONCES

Décomptées à raison de 8 lignes au centimètre de hauteur, sur 0 m 065 de large.

Une seule insertion	0 $ 30 le c/m
Par contrat annuel	
Par centimètre et par insertion	0 $ 18 le c/m
Réclame dans la 1re page	2 $ la ligne
Annonces judiciaires et légales	1 $ 50 le c/m

On traite à forfait pour les contrats importants.

Cái dở của người mình

VI

Vì cái tính hiếu quần của người mình cũng có điều sai lạc mà cái năng-lực cá nhân thường vì thế mà đến ủy-mỵ, cái tinh-thần tiến-thủ thường vì thế mà đến tiêu-mòn. Quần là gì? là góp cái khôn của mình với cái khôn của mọi người để thành một cái quần-trị, gom cái kh'e của mình với cái khỏe của mọi người để thành một cái quần-lực, có quần-trị quần-lực đoàn kết với nhau cho được thật thuần nhất, thật bền chắc thì cái lợi chung trong một quần gì mà chẳng làm được, cái hại chung trong một quần gì mà chẳng trừ được, mà cái hạnh phúc trong một quần tôn vinh ấn phú, mỗi cũng được quần hưởng một phần; ấy cái nghĩa hợp quần là thế; cho nên gọi là hợp quần là cốt ở như mình cũng có phần khôn, một phần khỏe để hợp với cái khôn, cái khỏe chung của quần; mình hợp với quần, mình lức là một phần tử của quần; trong một cái quần mỗi một phần-tử đều phải có đủ cái năng-lực cá-nhân thì gom góp cả bảy nhiêu phần-tử lại thành quần, cái quần ấy mới thật là đủ khôn đủ khỏe; nếu trong một cái quần mà bao nhiêu phần-tử đều không có đủ cái năng-lực hoạt-động cả, ở ai với nhau, một lấy mình nhược toán-thị yếu nhu sen, đại như vịch thì cũng chỉ thành một cái quần bất trị bất lực mà thôi, hợp một vạn thằng què không thành được một anh Ô-hoay hợp một nghìn con xám không thành được một gã Ly-lâu, cái lẽ rành rành như thế. Người ta sở-dĩ cần có hợp quần, sở-dĩ cần phải biết hợp quần là vì một cái khôn, một cái khỏe của mình không đủ mà gây dựng được những sự-nghiệp to, mở mang được những công cuộc lớn, cần phải đem cái khôn cái khỏe của mình hợp với của mọi người khác mà cùng nhau ra tài ra sức cùng gánh vác việc chung, càng đặt mình vào trong quần càng có cái tinh-thần tiến-thủ hăng-hái mạnh mẽ hơn; người ta sở dĩ qui có hợp quần là thế.

Người mình tuy cũng có cái tinh hiếu quần, nhưng gọi là hợp quần là chỉ theo cái thiên-tính tự-nhiên mà đóng góp xóm làng, vui vầy chúng bạn, mà cái nguyên-lý hợp quần, cái thực-lực hợp quần như trên kia đã kể, không hề có ai lý-hội! không hề có ai bồi-dưỡng được bao-giờ; thành ra cái tinh hiếu quần của mình không những là không khuếch-sung ra được để tổ-chức, để duy-trì được những đoàn-thể về chính-trị, về học-vấn, về thực-nghiệp như những đoàn-thể của người Đại-pháp đã gây nên cái quần-trị thật to, cái quần-lực thật mạnh mà phát-khởi kể bao nhiêu là những sự-nghiệp công-cộng lợi nước phúc dân, lại nhân cái tinh hiếu quần mà sinh ra cái tệ an thổ trọng thiên. luẩn-quẩn ở trong xóm trong làng, loanh quanh với việc thôn việc giáp, thỏ cày ếch giếng, cái kiến-thức không ra khỏi được một cái vòng khuôn chật hẹp tự dặng tre hàng rào sắp vỏ; trước kia phong-hội chưa mở-mang, giao thông chưa phồn-tạp, sinh hoạt còn đơn giản, kiến văn còn hẹp hòi thì chẳng nói làm chi; từ khoảng vài chục năm trở lại đây, năm bè liền dương, sáu loài chung chợ, người ta thì mở đường tàu suốt các bến, đặt tiệm buôn cùng mọi nơi, nào khẩn hoang, nào dào mỏ, nào xẻ núi, nào khai kinh, lạo-lực đến khắp cả nam-cực bắc-dương, giao tiếp với hết thảy mường đen mọi đỏ, mà mình thì đối bãi ruộng nương ở trung-du thượng du còn mông-mênh bát-ngát, lợi rừng lợi bể còn vùi sâu chôn chặt bỏ-bộn chứa-chan, chỉ về quần-quít với những hội-hè đình đám, ngồi thứ ăn ngồi mà danh chịu ăn chen ở chúc trong cái xó mẫu ruộng lắc vườn, ngồi bó tay mà đợi cho cái sinh-kế một ngày một truy-lạc, cái thế-nghiệp một ngày một thu hao, không mấy ai dám ra một bước khỏi lũng để lo kinh-doanh lấy cái lợi quyền, thu lượm lấy những của bồi của chìm mà trời đất hậu dãi gộng mình, dành phần cho được thả-hồ hưởng dụng; chẳng là vì cái tinh hiếu quần sai lạc mà cái năng-lực cá-nhân đến nỗi ủy-mỵ, cái tinh-thần tiến-thủ đến nỗi tiêu-mòn đó ư? Tệ nữa là người nào người nấy đều chắc bắn-bíu vào được những cái danh nghĩa đoàn-thể bơ-phờ vật-vụn, con chắc vào cha, em chắc vào anh, chồng chắc vào vợ, họ hàng láng xóm chắc lẫn nhau, sinh ra cái thói ỷ-lại biếng lười, không mấy người phát triển được hết cái ý chí tự-do tự-lập, cái tư-cách tự trọng tự-cường, từ bé đến lớn, từ dưới đến trên, ở đâu cũng thấy có những cái quần nhơ-nhớ có danh không thực, có xác không hồn, suy-lụy nhau, nương tựa nhau, trông cậy bảo huyễn nhau mà không ai tự mình sáng lập, tự mình cân-đáng được chuyện gì, một hạng người rỏi ngọ-ngoáy ở trên một cái nền xã-hội yếu-ớt lung lay, ai cũng hòng sống gửi vào cái quần nhỏ của mình, mà chính mình không có trí có lực gì gom góp vào cái quần, cái quần ấy vẫn là cái quần bất trị bất lực, không đủ cho mình nương thân thác mệnh được, nguy thay! Lợi nhân ái nấy đều đã sẵn có cái tinh hiếu quần mà cái quần-trị quần-lực không gom góp được nên, bấy giờ mới đem cái tính tự-nhiên ấy mà quay về cái quần ăn, quần uống, quần cờ bạc, quần hát xướng, tùm năm tụm bảy, dân-dùm chơi bời; không thấy ở các thôn xã nhà-quê, nhiều chỗ đã có lệnh cải lương phong-lục rồi mà vẫn đua nhau vào đám vào tiệc, nỏ nhau làm khao làm vọng, làm mà làm giỗ, họp tập nhau mà ăn chùm ăn dụng đấy ư? lại không thấy mấy năm nay ở các nơi dô-hội thường có những đám hội-đồng góp tiền nhau đi hát, đi chơi hết sòng bạc này tan lại sòng bạc khác nhóm đấy ư? Cái tinh hiếu quần cang ngộ dụng như thế bao nhiêu thì cái tinh-thần tiến-thủ càng tiêu mà đi bấy nhiêu, cái năng-lực cá-nhân càng ủy-mỵ đi bấy-nhiêu, mà cái nguyên-lý hợp quần càng ít người lý-hội, cái thực lực hợp quần càng ít người bồi-dưỡng được nữa. Ai ngờ cái tinh hiếu quần là một cái tính-chất rất tốt của loài người; người Âu-Mỹ đã nhờ cái tính ấy khuếch-sung ra làm nên dân khôn nước mạnh biết chừng nào mà đến người mình lại vì cái tính đó mà hóa hư đở như thế.

T.

Âu-châu điện-tín

HAVAS

Paris, ngày 19 Juin 1924

Tại Nguyên-lão nghị-viện

M. De Selves, được 151 phiếu trong cử nghị trở lên, Nguyên-lão nghị-viện M. Benezet-Martin được 134 phiếu.

Tòa Nội-các với nghị viện

Thủ-đoàn nghị-viện bỏ 313 phiếu tín-dụng của nội-các. Số phiếu phản đối là 34 phiếu.

VỤ-TUYÊN-ĐIỆN

bordeaux, ngày 19 và 20 Juin 1924.

Dư luận thế-giới đối với tòa Nội-các Herriot

Các báo Hoa-kỳ hoan nghênh lời công-bố của tòa nội-các. M. Herriot có hỏi cái vấn-đề đòi thu nợ, và cái vấn-đề binh-yên bảo giữ lấy những vấn-đề tối yếu của nước Pháp, song cái các phương-sách thi-hành ta thấy đó mà thôi.

Báo *times* có nói các điều-đó có về lạc quan lắm. M. Stresemann cũng biết rằng nếu mình không sửa lòng điều-đình với M. Herriot, thì chẳng những không giúp được nước Đức mà lại làm cho nước Đức đau cái bệnh là cô chấp, và gia-đoi. Báo *Temps* có nói: chánh-phủ Đức cũng hiểu rõ cái ý trong các lời tuyên-cáo của chánh phủ Pháp.

Một cuộc bay

Phi-hành-gia Demuyter lại đỗ được Ecosse lần thứ ba, thì lại cái kỷ-lục khinh-khí-cầu Garton Rennet về bắn được rồi. Phi-hành-gia nước Pháp lên là Lapetrie được hư hỏi.

Tại thủ-đoàn nghị-viện

Nghị-viện họp mỵ kỳ ban đêm, ban 20, để các nội các đến, song 313 phiếu tín-dụng tòa nội-các. 50 phiếu phản đối là 234.

M. Bokanowski có ai-vấn về cái chánh sách ly tán của tòa nội-các mới, khen ngợi công việc của nghị-viện cũ về đường tài-chính. Ông nói rằng về ngân-sách thì năm nay giảm xuống là 23 nghìn triệu, các số thu nộp trong năm 1920 có 20 nghìn triệu đến năm nay tăng lên là 30 nghìn triệu.

M. Faure có đọc một bài phản-đối nội-các.

M. Le Trocquer trình-bày một lẽ về cái chánh-sách của tòa nội-các Poincaré đối với hạt sông Rhur.

M. Poincaré nói việc nước bình tĩnh ra lại được một nghìn triệu. Ông nói: các nhà giám-định công nhận rằng nước Đức không giả nợ chỉ vì nước ấy không muốn giả đó thôi.

M. Herriot đọc một bài diễn-văn nói về việc bắt bộ đại-sứ ở Gia-nã-đại đó thành, cái vấn-đề lý-tài, số chi thu, thuế về tư-bản, các chánh-trị ngoại giao, việc Pháp-Anh đã hứa. Ông Herriot có nói: Ta không bảo rằng hai dân-tộc phải giống nhau, song hai dân-tộc phải giúp đỡ lẫn nhau, để hòa đáp cho cuộc hòa-bình của thế-giới.

Trong buổi hội nghị ban đêm, M. Soulier bàn về việc đem các luật nước Pháp thi-hành ở Alsace Lorraine. M. Schuman thay mặt 21 ông nghị-viện ở Alsace đọc một bài xin đừng thi-hành những luật mới về tôn giáo tại quận ấy.

Fabry hỏi tòa nội-các mọi lẽ về việc binh-an.

Sau nghị-viện bỏ 313 phiếu tín dụng tòa nội-các.

Nghị-viện bỏ phiếu ưng-chuẩn một lời tỏ tình thân ái với nghị-viện nước Ỷ về việc ông nghị-viện về đảng xã-hội tên là Matteoli bị hại. Hồi 18 giờ 30, thì nghị-viện giải-tán.

Nước Pháp với Liệt-quốc

Ngày 20 Juin ông Herriot tiếp quan đại-sứ nước Đức.

Ngày mai ông đi sang nước Anh.

Ngày thứ hai sau khi đi thăm phần mộ người tử sĩ vô-danh, ông sẽ đi Bruxelles.

Báo *Daily Express* đăng một bài của ông Herriot bày tỏ mọi lẽ với quốc-dân nước Anh. Ông có nói: Tôi vẫn là một người bạn của chánh-phủ và quốc-dân nước Anh, nay tôi muốn tỏ lòng thân-ái với chánh-phủ và quốc dân nước Anh.

Thời cục nước Ỷ

Việc chánh trị ở nước Ỷ được giải nào-nì ổ đó đội.

Đến ngày 25 Juin các đảng phản đối chánh-phủ sẽ hội-nghị. Vì việc ông nghị viên về đảng Xã-hội tên là Matteoli bị hại, mà xác không thấy đâu, có lẽ các nước đoàn phải giải-tán. Các báo về đảng đối quốc công kích những kẻ can về việc ấy, và xin chánh-phủ thường trị nghiêm khắc.

Ở Bologne nhân dân biểu tình rất náo nhiệt.

Quan tổng-trưởng bộ liêm-phóng cách-chức những người can về các việc xảy ra mới rồi.

LỜI ĐÀN BÀ

Làm người phải nên thương người chữ « bác-ái » với chữ « tương ái »

Đối với vũ-trụ, duy có loài người là tư-cách siêu việt hơn muôn loài hết thảy. Sự siêu việt đó tức là cái cảm-tình của loài người đối với loài người. Nếu ăn ở với nhau mà không thống-dưỡng tương-quan, tại làm sao liên-lạc nghĩa gia-tộc động? Ngoài nghĩa gia-tộc có nghĩa xã-hội, có nghĩa quốc-gia, cho nên cái lòng yêu nước lẫn nhau mới gây nên cái phong-hóa tốt đẹp, cái tinh-thần tiến-hóa cao lên, còn vật gì lớn bằng, còn vật gì lớn hơn, còn vật gì so sánh kịp.

Vả lại yêu người để làm ích lợi cho đời, lại có yêu người để làm ích lợi cho mình. Nay thử coi chữ « ái » ra làm hai hạng mà nghiền-ngữu.

Một hạng là: cái lòng yêu của trời đất hiền-triết, thể lòng yêu của bậc thánh-hiền, thể lòng yêu của bậc hiền-triết, thể lòng yêu của trời đất hiền-hậu mà làm lòng, yêu một cách bình-đẳng như nhau, thấy ai ta kém, thấy ai tàn-tật, thấy ai mắc vòng khốn nạn, thấy ai làm phải cùng bắn, cho đến không từng trông thấy mà nghe nói cũng đã động lòng; động lòng tất phải nghĩ ngợi, phải suy xét, mình có thể cứu giúp đặng, không khi nào dám quên bổn-phận. Người ta không biết, mình không trách, người ta giết, mình không giận, nếu có cơ-hội, nhân đó mà đem lời khuyên bảo cho người ta đổi lỗi lại cũng tốt, bằng không thì điềm-nhiên như không, vì trong lòng mình không muốn chứa rẽ một người nào là người thù nghịch với mình cả; người thù nghịch mình là chính người trái lẽ ở đời với xã-hội, tất không mấy kẻ sẵn lòng dung-thứ cho, như thế lại càng nên thương: thương cái tinh-cảnh của người ta, thương cái tư-cách của người ta còn đương chuyết-diêm, thương cái kiến-văn của người ta còn đương eo hẹp. Nói tóm lại là thương hết mọi sự người đời chưa đạt đến cái mục đích ở đó mà hưởng phần hạnh phúc với mình đó vậy.

Hạng thứ hai là: vì suy mình ra người, mình đặng mình giới thương cho ngừi ấy đau ốm, mình đặng giàu có thương cho kẻ nghèo khổ, mình thương người ta để hầu giữ ơn mới chịu hết sức với mình, mình phải mua chuộc lấy cái lòng tốt để phòng ngừa sự oán thù sẽ đến đối cho mình, có tiền cần mà không ai phục, khi cũng buồn, không ai tương-đắc mình thì không qui không ai thờ tác mình thì không vui, lỡ chân trái bước, thiếu tay giúp đỡ, sao bằng đông có mấy tấy có sao, thần cây cây da cây dụ cây thần, công việc làm không thể ôm lấy một tay mà làm xong cả thế nào cũng phải cần người, cần người mà không cần lòng thì công việc không chạy; muốn công việc cốt mình cho chạy, phải thuphục người tâm đối người xung quanh mình làm sao cho họ mến vì chỉ phải thương người đi.

Tục-ngữ có câu: « thương người lấy của, đố người lấy công ». Thương như vậy không phải nghĩa chữ bác-ái, nhưng cũng hợp với phép cư xử giữa đời lấy là nghĩa tương-ái.

Còn nói chi các hạng người để liệt không biết kính già yêu trẻ, không biết nghĩa phải chăng, coi tiền như mệnh, coi áo như rác, chưa nóng đã lạnh, bạng ấy là hạng hỏ đi không đã kể.

Đam-Phương nữ sử.

NGHỀ BAY Ở NƯỚC PHÁP

Nghề bay ở nước Pháp hiện nay đương lúc phát đạt lạ lùng. Phi-tướng Pelletier-D'Oisy bay từ 6 giờ 45 ngày giờ từ Paris đến Tokio, nhanh hơn cụ bay của các phi-tướng nước Ỷ trước đây được bảng mấy tuần lễ.

Phi-tướng Conpet thì chở 1.000 kilos mà bay được cao nhất xưa nay. Kế đến phi-tướng Bossoutrot bay cao được 4.600 mètres mà chở những 2.000 kilos, lại giỏi hơn nữa. Từ nay phi-tướng Bossoutrot là người chiếm khôi thế-giới về việc bay cao vậy.

Phi-tướng Bossoutrot đương một chiếc máy bay Forman, máy phát động 60 mã lực, bay cao được 4.600 mètres và lượn ở trên ấy được 1 giờ 47 phút 8 giây 2/5.

Trước đây cái chức khôi-nguyên thế giới về việc bay cao là của một vị trung-úy Hoa-kỳ Harris, ngày 25 octobre 1923 dùng một cái phi-cơ sáu máy phát động sức mạnh cả thảy là 2.400 mã-lực, mà bay cao lên được 2.049 mètres.

Việc mưu hại quan Toàn-quyền Merlin tại Quảng-đông

CÁC ĐIỆN-TÍN KÍNH THẢM

Khi mới được tin việc mưu-hại quan Toàn-quyền ở Quảng-đông tôi quan phó Toàn-quyền gửi sang quan Toàn-quyền bức điện-tín sau này:

« Chúng tôi vẻ việc mưu-hại quan lớn đã khiến cho phái Toàn-quyền phải cảm động vô cùng. Phàm các quân chúc đã được cái đặc ân trong sự gần quan lớn mà quan lớn đã rõ cái cảm tình đối với người thế nào ai nấy đều một lòng với tôi mà kính gửi lời mừng quan lớn và đoàn quyet với quan lớn tỏm lòng rất tận trung của mọi người. Chúng tôi lại xin gửi lời than-ái hỏi thăm các bạn hữu chung tôi đã qua được cái nạn ấy, như Robin Lại xin các quan đại-sự Bernard chóng được bình phục.

Lại xin quan lớn làm ơn chuyển báo cùng dân Pháp ở Quảng-đông rằng phái cái việc đau đớn ấy làm lòng rất bồn rồn của chúng tôi. »

Quan phó toàn-quyền lại tiếp được điện-tín sau này:

1° Của quan Thống-đốc Nam-kỳ

« Chúng tôi vẻ việc mưu hại kinh-động hại quan Toàn-quyền Merlin đã khiến cho dân Tây Nam ở Nam-kỳ lấy làm tức giận vô cùng. Tôi xin quan lớn thay lời nhân-dân Nam-kỳ và về phần riêng tôi để tỏ cho quan Toàn-quyền những lời mừng rỡ thanh-thực vì ngài cùng các quan lùy tùng đã qua được cái hồn gớm ghê ấy. Lại xin quan lớn chuyển cùng quan Lãnh-sự Pháp ở Quảng-đông những lời chia buồn của tôi về cái việc mưu hại rất hèn hạ mà dân Pháp tại Quảng-đông chẳng may đã phải chịu mới rồi. Xin quan lớn làm ơn điện cho biết tên những người bị nạn.

2° Của quan Khâm-sứ Trung kỳ

Xin quan lớn làm ơn thay lời đức Khải định cùng tất cả nhân-dân Pháp Việt xứ Trung-kỳ để tỏ lòng quan Toàn-quyền mấy lời chúc mừng ngài đã tránh được cái nạn gớm ghê ấy và tỏ lòng kính mến đối với ngài cùng bảo quyện và tấm lòng chia buồn về sự may người đồng bang đã bị nạn ở bên mình ngài.

3° Của quan Khâm sứ Cao-mên

Dân Pháp và dân bản xứ rất lấy làm cảm-động về cái tin đại ác mưu hại quan Toàn-quyền Merlin tại Quảng-đông. Tôi xin quan lớn chuyển để lên quan Toàn quyền tấm lòng kính mến và luyến ái của chúng tôi.

Đức Sisowath được tin ấy cũng lấy làm tức giận kể làm sự đại ác vô cùng và mừng rằng quan chúa đã Thuộc-địa đã qua được cái nạn gớm ghê ấy và tỏ lòng thân ái đối quan Toàn-quyền lần nữa.

4° Của quan Khâm-sứ Ai-lao

Xin quan lớn để lên quan Toàn-quyền bức điện tín sau này:

Dân Pháp cùng dân Lào rất lấy làm đau lòng về cái tin vừa mới tiếp được, ai nấy đều nỗi lời với tôi tỏ cùng quan lớn làm lòng tức giận đối với cái việc mưu hại quan lớn mà mấy người đồng bang ta đã phải tuiệt hại. Chúng tôi xin tỏ lòng chia buồn với bảo quyện các nhà bị nạn.

Nhân tiệp này tôi xin thay mặt cả bước-địa và riêng về phần tôi tỏ lòng rất kính mến và luyến ái đối với quan lớn.

5° Của Ai-lao Quốc-vương

Quốc vương Luang-Prabang có gửi cho tôi bức điện tín sau này, vậy nhờ quan lớn để lên quan Toàn quyền:

Tôi rất lấy làm buồn rầu về cái việc mưu hại quan lớn, và xin gửi lời chia buồn rất cảm động về cái tin mấy người đã bị hại. Tôi lại xin cầm tạ ơn Trời đã phù hộ cho quan lớn cùng bảo quyến qua được cái nạn lớn đó,

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

6° Của quan Thống-soái Blondlat đốc binh các đạo quân Đông-pháp

Về phần riêng tôi và thay mặt các đạo binh Đông-pháp xin phép kính gửi lời mừng quan lớn đã tránh được cái việc mưu hại khá ê ẩy, khiến cho dân Pháp ở Qu'ng-đông đã thi t mất mấy người.

Những người bị hại

Quan chánh tòa Chánh-trị Đông-pháp có điện ở Quảng-đông về như sau này :

Tôi xin đăng tên những nhà bị hại về đề quan tòn rõ :

Trong số bị nạn chết có ông và bà Demaretz, ông Pelletier, ông Rougeau. Bị trọng thương mà không thể mong cứu được có ông Gerin. Bị trọng thương mà không quan ngại, có quan Docteur Casabianca bị thương nhẹ có bà Rollin, quan Đại-úy Bernard, ông Fournier và ông Begin.

Kẻ mưu hại

Kẻ mưu hại vẫn chưa biết là ai. Bữa đó các tinh tuần cảnh gác ở khách sạn đều thấy tên thì nó lấy súng lục bắn vào những người đuổi theo rồi nhảy xuống sông mất. Nước sông chảy mạnh lắm, có lẽ nó chết đuối rồi.

Nhưng hiện vẫn tìm ra viết Chính-phủ có treo g ải một vạn hoa-viên cho người bắt được kẻ mưu hại.

Tòa Tham-mưu và thủy thủ tàu *Cra onne*, tàu *Malicieuse* có giúp việc tuần phòng và việc trợ cứu một cách rất mau chóng và rất tận tâm.

Các ngoại quốc đối với việc mưu hại này

Các quan đại-biểu các nước ở Quảng-đông đều tỏ lòng thân ái đi với quan Toàn-quyền và dân Pháp ở đây trong dịp này.

Cái nghĩ-lực của dân Pháp

Các nhân dân Đại-pháo ở Quảng-đông tay rất đau-đớn về cái việc mưu sát chưa từng thấy bao giờ, nhưng không lấy làm đổ chi và điều một lòng liên lạc với nhau đến ngày mai sẽ cất đám các nhà bị hại.

Bệnh-tình quan Đại-úy Bernard

Có điện-tin ở Quảng-đông báo rằng quan Đại-úy Bernard đã đưa vào phục thuốc tại bệnh-viện Pháp ở Quảng-đô ng hôm qua 20 ju n

Bệnh tình ngài xét ra như sau này :

1- Vai bên hữu phải một vết suốt ở da.

2- Ở cánh tay bên hữu về phía sau phải một vết, bị mãn quí phá xiên qua, rồi lọt vào da ngực

Toàn thể đều khá lắm. Các nhà y-sư ước chừng mười hôm nữa thì cái vết thương sẽ hàn lại được.

Quan y-sư Casabianca bị trọng-thương

Một bức điện-tin của quan *Docteur* Kerran báo rằng quan y-sư Casab an-ca gây khuyên tay hữu và bị một vết thương suốt vào phía bụng, đã phải mổ để chữa ngay.

Bảng So-học Pháp-Việt

Trường Sinh-tử

Sáng hôm nay đã có bảng yết tên các thí-sinh của các trường công Hanoi, Hà-đông, Sơn-tây, Thái-nguyên, Bắc-kạn. Danh sách các cô các cậu trúng tuyển đăng theo thứ tự A B C như sau này :

Nữ ban

Ng-thị-Ái, Phan-thị-An, Phan-thị-Bình, Ngô-thi-Cần, Phạm-thị-Chi Ng-thị-Chức, Phạm-thị-Định, Vũ-thị-Đô, Trần-thị-Hà, Đỗ-thị-Hợp, Ng-toị-Khang, Phạm-ngọc-Khanh, Tô-thị-Kín Lê-thị-Kim, Đinh-thi-Loan, Ng-toị Lộc, Trịnh-thị-Minh, Đào-thị-Ninh, Phạm-t-ị-Nhẫn, Ng-thị-Nhật, Ng-t-ị Nhuận, Vương-thị-Oan', Ng-thị-Phong, Ng-thị-Phượng, Ng-k an-Quý, Phó-thị-San, Ng-thị-Tlnh, An-thị-Tlnh, Ng-thị-Tuyến, Ng-thị-Thanh, Lê-thị-Thi, Lê-t-ị-Thọ, Ng-thị-Thoa, Ng-thị-Thứ, Phạm-thị-Tuận, Ng-thị-T ương, Ng-t-ị-Thụy, Phạm thị-Trang, Trịnh-thị Vân, Ng thị Vân, Nguyễn-thị-Xuyến.

Nam ban

Hồ-phú-An, Ng-v-An, Đinh-khắc-Anh, Lý-nguyên-Bách, Đặng-Bách, Trương-v-Bảo, Trần-v-Bảo, Lê-v-Bìa, Ng-ngọc-Bích, Ng-v-Biều, Đoàn-văn-Bình, Ng-v-Bình, Ng-đức-Bường, Đỗ-trọng-Cầm, Lê-v-Cầu, Ng-trọng-Cân, Hoàng-đình-Cầu, Ng-văn-Cần, Nhữ-hoài-Cần, Ng-ngọc-Cẩn, Đặng-trần-Cảnh, Lê-trung Cảnh, Hà-sĩ-Cát, Hàn-Cồn, Trần-huy-Côn, Đoàn-Cơ, Đỗ-v-Cương, Ng-Cửu, Phạm-hữu-Chân, Phạm-gia-Chang, Ng-v-Chánh, Ng-v-Chát, Ng-v-Chất, Đặng v-Chi, Phạm-kim-Chi, Lê-nguyên-Chi, Ng-v Chi, Ngô-quang-Chi, Vũ-thế-Chiến, Ng-v-Chín, Ng-đình-Chó, Ngô-đức-Chữ, Ng-văn-Chuẩn, Hoàng-đức-Chử, Ng-văn-Chức, Ng-xuân-Chước, Ng-văn Diễn, Vũ-công-Diệm, Vũ-tư-Diễn, Ng-hữu-Dụng, Phạm huy-Dung, Lã-phạm-Dung, Ng-đình-Dung, Ngô-v-Dương-Tô-thúc Doanh, Dương-đức-Đàm, Phùng-văn Đấu, Phạm-trọng-Đang, Biều-v-Đăng, Vũ-v-Đặng, Dương-v-Đào, Ng-xuân-Đào, Trần-trọng-Đạt, Ng-phúc-Đệ, Ng-huy-Đệ, Ng.-đức-Đính, Ng đình-Đỉnh, Ng-v-Định, Ng-bằng-Đoàn, Ng-đình-Đôn, Bùi-Đồng, Phạm-xuân Đồng, Trịnh-xuân-Đồng, Ng-hữu-Đức, Nguyễn-huy-Đức, Ng-đình-Đức, Cao-v-Được, Ng-sĩ-Gi, Vũ-đình-Gi, Lê-thành-Giang, Ng-v-Giảng, Phạm-v-G ảng, Lê-đình-Giáp, Ng v-Giận, Phạm-văn Giang, Vũ đình-Giới, Trần-thi-Hạ, Ng-v-Hải, Trần-v-Hảnh, Tô-Hào, Lê-m nh-Hảo, Trần-v-Hảo, Vũ v Hền, Ng-v-Hiền, Ng-v-Hiện, Lê-v-Hòa, Đỗ-xuân Hòa, Ng-v-Hảo, Ng-v-Hộ, Ng-tạo-Hoán, Hà-ngọc-Hoàn, Lê-v-Hòe Ng-khắc-Hồng, Ng-v-Hồng, Phạm hữu Huấn, Lê-v-Huệ, Ng-ngọc-Huân, Bùi-đức-Hùng, Trần-đình-Huyên, Hoàng-trọng-Kiên, Ng-văn-Kim, Ng-trấp-Kinh, Phạm gia-Khải, Nguyễn-văn-Kỳ, Phạm-gia-Khải, Nguyễn-đình-Khải, Dương-v-Khảm, Đặng-v-Kh ém, Ng-Khôi, Ng-đạt-Khôi, Ng-như-Khuê, Hoàng-Khuê, Đào-v-Ta-nhu-Khuê, Hoàng-Khuê, Đào-v-Lai, Đào-trọng-Lan, Bùi-xuân Lan, Bùi-tá-Lan, Ng-đình-Lan, Trần-văn-Lan, Dương-trọng-Lập, Ng-viết-Lê, Lan, Dương-trọng-Lập, Ng-viết-Lê, Đỗ-v-Lê, Ng-v-Lễ, Nghiêm-xuân-Lễ, Đặng-trần Liên, Nguyễn-đình-Liên, Nguyễn-văn-Liên, Phùng-đình-Liễn, Ng-minh-Liệu P ương-v-Lộc, Lương-v-Lợi, Ngô-v-Long, Ng-phúc-Long, Lê-z-Long, Ng-v-Lương, Ng-hữu-Lương, Ng-đình-Mai, Đặng khôi-Mai, Tô-xuân-Mão, Đỗ-v-Ninh, Hoàng-thế-Mỹ, Đỗ-chí-Năng, Vũ-văn-Nin', Trần-đình-Nuôi, Ngô-v-Ngãi, Đặng-trần-Ngọc, Ngô-huy-Ngọc, Ng-duy-Ngữ, Đặng-trần-Nghị, Vũ sĩ-Nghị, Ng-trọng-Nghĩa, Phạm-tư-Nghĩa, Trịnh-huy-Nghĩa, Trần-v-Nghĩa, Ng-v-Nghĩa, Văn-tích-Nghiêm, Trần-doãn-Nghiên, Phạm-bá-Nhu, Phạm-gia-Nhu, Cung-sĩ-Nhâm, Ng-v-Nhân, Ng-v-Nhẫn, Ng-tăng-Nhân, Đỗ ngọc-Oanh, Đỗ-đình-Oánh, Trịnh-x-Phái, Ng-mạnh-Phái, Ng-văn-Phẩm, Ng-kim Phan, Đặng-văn-Phan, Ng-Phấn, Hà-sĩ-Phát, Lê-hoa-Phát, Ng-văn-Phi, P am-đình-Phong, Hồ-công-Phong, Lê-v-Pau, Ng-đăng-Phú, Hoàng-v-Phú, Đỗ-v-Phú, Đeo-v-Pau, Lan-đình-Phúc, Lê-v-Phúc, Ng-v-Phúc đit Louis Aubourg, Ng-v-Puốc, Vũ-v-Puốc, Ng-v-Phước Ng-v-Phương, Lê-đình-Phương, Đoàn-phú-Quán, Đồng-phú-Quận, Ng-như-Quang, Ng-trọng Quang, Vũ-đình Quang, Phạm v Quế, Ng-đình-Quế, Liên-v-Quốc, Trần-ngọc-Quý, Trịnh-v-Quý, Lê-v Quyết, Ng manh-Quỳnh, Hoàng-đình-Quỳnh, Ng-x-Sắc, Hoàng-khắc Sanh, Ng-v-Sinh, Vũ-v-Sĩt, Ngô-v-Sơ, Hà-trung-Sơn, Ngô-quý-Sơn, Cao-như-Sơn, Phạm-v-Sơn, Ng-hữu-Sót, Phạm-tất-Tá, P ung-v-Tài, Đặng-trần-Tân, Ng-v-Tấn, Phạm-quang-Tăng, Ng-vă-Thảo, Bồ v-Tì h, Ng-ngọc-Tích, Khuất duy-Tiến, Trịnh-huy-Tiến, Hoàng-tam-Tiệp, Ng-duy-Tiếu, Đỗ-quốc-Tín, Cao-đắc-Tín, Ng-v-Tín, Phạm-v-Tín, Hoàng-v-Tính, Ng-v-Toại, Hà-v-Tôn, Ng-v Tôn, Lê-v-Tu, Cpu-v Tử, Vũ-v-Tử, Ng v Tuân, Trịnh-v-Tuất, Ng-v-Tuất, Ng quang-Tuệ, Ng-minh-Tùng, Vũ-v-Tường, Ng-manh-Tường, Vũ-vĩnh-uy, Trương-v-Tuyên, Ng-hữu- uyên, Ng-v-Tuyên Vũ-đăng-Ý, Phạm xuân-Thái, Ng-v-Tham, Ng-'ham, Phan-v-Thân, Ng-hữu-Thân, Ng-v-Thân, Phạm-v-Thân Phạm-tấn-Thăng, Nguyễn văn-Thăng, Vũ-tất-thắng, Nguyễn-văn-Thanh, Vương-trọng-Thanh, Đỗ-đức Thành Ng-ngọc-Thanh, Ta-doãn-Thấu Ng quang-Thấu Phan-đ. Thé, Trần v hêm Đặng-đình-Thịnh, Ngô-v-thịnh Lê văn Thịnh, Ng-v-Trịnh, Nghiêm xuân Thọ, Trịnh-v Thọ, Ng-v Thọ, Dương Tạo, Vũ tiến-Thọ, Đỗ đức Thọ, Phạm-xuân Thông, Hứa-văn-Phu, Ng-xuân-Thu, Phan-trọng- huấn. Uông-v-Thuần, Lê-đức-huân, Vũ-xuân-Thuật, Nguyễn hữu Thứ, Đặng-Thức, rần-thông-Thung, Lâm-ngọc-Thụy, Nguyễn-trọng- rạc, Phạm-vă-Trác, Ng-kim-Trâm, Ng-Mai-thế-Trinh, Ng-v-Trong, Trương-v-Trọng. Ng-giã Tru, Trịnh-đình-Trù, Lê-quang-Trực, Đặng-v-Trung, Ng-đình-Trung, Vũ-thái-Trương, Phạm-quang-Văn, Mai-xuân-Văn, Ng-v-Viên, Ng-hữu-Viên. Phạm-gia-Vinh, Phạm-lợi-Vinh, Hàn-huy-Vũ, Đỗ-đức-Vượng, Lê-v-Vỹ, Ng-lễ-Vỹ, Ng-đình-Vy, Lý-đình-Xan, Ng-v-Xương, Đỗ v-Xuyên, Trương-duy-Yên, Cung-đình-Tuyết..

Trường Haiphong

Nữ ban

Ng-thị Hoàng, Phạm-thị-Lan, Phạm-thị Lốt, Bùi-thị Đỗ tức Nghiêm, Ng-thị-Nhu Lê-bi-Sinh, Ng-thị-Thục.

Nam ban

Ng-kiến-An, Phạm-hồng-An, Đặng-đình-Ấng, Đỗ-bá-Anh, Trịnh-v-Bách, Đỗ văn-Bách, Ng-duy-Hàng N.-qui Bảo, Trương an Bảo, Hoàng ngọc Bỏ, Ng-duy-Cân, Trương văn Cần, Hàm-ngọc-Cần, Phạm quang-Chất, Ng-đức-Chi, Lê-v-Chuẩn, Vũ-v-Chức, Ng-v-Chung. Ng viết Chước, Ng-v-Chương, Bùi đức Dậu, Trần duy-Doãn, Vũ-văn-Dong, Đặng hữu Dự, Trần ngọc-Du, Nguyễn-xuân Du, Bùi nhuực-Dương, Phạm quang-Duyệt, Ng-đang-Dzu, Uông-nhật-Đa, Bùi-qui-Đạo, Lê-bá-Đạo, Lê-v-Điệt, Ng v Điển, Phạm-ngọc-Đình, Đinh-thiều Đính, Ng thanh-Gi, Ng đình-Giai, Vũ đình Giang, Nguyễn-v-Giáp, Phạm-duy-Giệp, Phạm đình Gôi, Nguyễn-văn-Hồng Lưu-văn-Hợp, Ng-khắc-Hưng Vũ-quang Hưng, Đặng-doãn-Huyến, Trần văn Kim Ng-thư Kha, Phạm v khải Ng-ngọc Khoai, Ng v-K ué, Đinh-v-K ué, Trần-mạnh-Lai, Trần ngọc Lâm rần trọng-Lân, rần-v Lộc, Ng đức Lợi, Đặng ửu Lượng. Ng đức Lực rần văn-Lý, Đặng-trọng Mạc, Đỗ hoàng Mai, Vũ-đình Mai Ng đình - Mai, Bùi đắc Mẫn, Phùng uy - Mậu, Văn - việt - Ninh, Vũ văn Ninh, Ng-đình Ngoan, P am văn Ng'ị Vũ đặng-Ng'i. Ng thân Ngãi, Ng-xuân-Nhiên, Ng-than Nguận, Phạm-kực Nương, Nguyễn ửu P à, Đinh sĩ Phát, Ng huy - P an, P am xuân Phong, Trần duy - Phú, Nguyễn-sĩ-Pú Ng trọng Phục, Đặng huy Quang, Đặng-văn Quảng, Nguyễn-Quế, Lê sĩ-Quý, Ng-v-Qui, Ng-bá-Quỳnh, Phạm-bá-Quỳnh, Hoàng bá Sáu, Nghiêm xuân-Sảng, Đoàn-bá-Tâm, Ng-đăng-xuân-Sảng, Đoàn-bá-Tâm, Ng-đăng-Tảo, Phạm-quốc-Toản, Ng-v-Tôn, Trần-Tảo, Phạm-quốc-Toản, Ng-v-Tôn, Trần-duy Tự, Ng-v-Tu, Phạm tất Tự, Ng ngọc Từ, Ng v Tư, Đặng-quang Tự, Đặng bảo Toàn, Hoàng v Tức, Dương Văn Tuệ, Lã bá Tuog, Lê văn Tuyết, Phạm-v Tuân, Ng văn Tỷ, Vũ-v-Tỷ, Phạm quang-Thái, Ng-đăng-Thảo, Lê-bá-Thảo, Trịnh-xuân-Thăng Vũ xuân Thanh, Đặng-thế Thành, Đặng thế-Thanh, Ng-v thành, Trần-văn-Thao, Đỗ-hữu-Thế Vương-đ-Thiêm, Trần-khắc-Thiệu, Phạm v-Thìn, Ngô đắc-Thoái, Ng-văn-Thông, Phạm-hữu-Thuần, Ng-Trần, Tô Uyên, Lê-v Vĩnh, Đỗ văn Vĩnh, Bạch-nang-Cầm, Đặng-vă Cát, Phạm v Diệm, Ng-kim Hné, Ng tri Lân, Ng-đình-Lễ, Ng quốc-Nhân, Ng-cao-Viêm, Văn-trọng Sơn, Vũ công Pháp.

Trường Langson

Nông-gia-Ấu, Ng-xuân-Bách, Hoàng-bá-Bích, Hoàng-văn-Bình, Lê văn-Chanh. Lương-văn-Chính, Nông-duy-Duyệt, Ngô-văn-Đa, Lê qui-Đáp, Ng-văn-Điệt, Nông-quốc-Độ, Đặng-vă-Giác, Đỗ-đình-Hanh, Lê-văn-Hòa, Vũ-thế-Hùng, Hoàng-quang Kỳ, Ng-bá-Khê, Ng-l ễ, Ng-mai-Liễu, Đỗ-v-Mẫn, Hoàng sung - Nguyên, Lương-ngọc-Phao, Nông-v-Phúc, Phố-v-Quảng, Ng-ngọc-Quý, Ngô-vi-Sắc, Trần-văn-S nh, Phạm-hữu-Soạn, Ng-v-Sơn, Vũ-đức-Tiết. Đỗ-ngọc-Toại Ng-quang-Tuấn, Nông-c ict - Tương, Ng-đức-Thuận. Triệu-phong-Thước, Doãn-hữu-Trế, Trần-v-Uyển, Ng-v Ý.

Bản báo có lời mừng tất cả các cô các cậu đã trúng tuyển.

Về mục này đăng trong số báo hôm qua, số trong học-sinh các trường tư-thục thi tại trường Brieux có tên cậu Ng bái-Hiền và cậu Trần-v-Tiến, in lầm là Ng-tái Tiến, và Tr-v-Tốn. Vậy nay cải-chính cho đúng.

Các cuộc phát phần-thưởng

Trường Văn mit

Hồi 9 giờ sáng hôm 16 juin, trường Sơ-đẳng Văn-miịt đã làm lễ phát phần thưởng cho các học-sinh. Trong trường bài-trí rất rực rỡ ; có quan bang Hoàng-sĩ-Châu, các nhà lại và các tổng lý, các qui chức trong phủ đều đến dự lễ đông lắm.

Một cậu học-sinh có đọc một bài chúc mừng.

Đọc xong quan bang đọc một bài để-thưởng trả lời. Sau ông giáo cũng đọc một bài để-thưởng khuyến học-sinh trong khi nghỉ hè về nhà nên chăm chỉ và không nên đi chơi quá.

Ông chánh-tổng Hà-v-Khánh cũng đọc một bài.

T. V. Đ. lai cảo

Trường Gia-lộc (Hải-dương)

Ngày 15 juin, vào hồi 3 giờ chiều, trường Pháp-Việt Gia-lộc làm lễ phát phần thưởng cho học-trò, có quan Tuần Cao-dương chủ-tọa. Hôm ấy trường trần thiết lịch-sự lắm, cờ treo cắm khắp trường, phường bát âm ta ở những khúc vui tai.

Quan Giám đố Học-chính Bắ ký gửi cho hơn 40 quyển vừa sách vừa tự-vị và quan Tuần Cao-dương q an Huyện, quan Trợ tá Gia-lộc, ông thừa, ông lụ-sự, ông đội Hinh, ông đội trú, ông ấm Thiệu Cao-dương, ông phó-lồng An-tân, ông phó-quản Quý, ông ký-trưởng Hồi-xuyên, ông lý Tiêm, ông Hàn Lợi, ông Viên Nhưng, ông Cửu, ông lý Lữu. ông chánh-tổng Lạc-thị, ông lý Tế gửi liền mua sách thưởng cho học trò. Vì vậy nhiều học-trò được thưởng những quyển sách rất cần và có ích lắm.

Nhờ được bảo tâm của các quan và các ngài, cho nên học-trò đã được những phần thưởng có giá-trị. Vậy xin đa tạ các quan các ngài, cùng mong rằng nhiều nhà biết noi theo gương sáng ấy mà có hảo-tâm với việc công-ích và có nhiệt tâm về việc thanh niên giáo-dục nước nhà.

Nam-hương lai cảo

Kim-bảng (Hà nam)

Ngày chủ-nhật 15 juin vừa rồi, trường Kim-bảng đã làm lễ p tát phần thưởng cho học-trò. Hôm ấy nhà trường cắ n cờ đ t treo đèn rất ngoan mục, đúng 16 giờ, quan Chánh sứ Collet đến chủ tọa cùng các ông đến dự lễ cũng đông. Khi đã an tọa rồi M. Đỗ-Ngọc là đốc học trường ấy có đọc bài diễn-thuyết bằng Pháp-văn khá dài, đại ý nói cảm ơn quan Chánh-sứ, quan Huyện cùng các ông đến dự lễ kể công on các tiền nhân đã gây nên học đường và nói về mục-đích sự học của trường sơ đẳng cũng là khuyến học trò. Kế đến ông giáo Đại đọc mộ bài bằng quốc âm đọc xong, cử tọa đều vỗ tay, quan Chánh-sứ nói mấy câu khen các thầy học, đoạn rồi phát phần thưởng.

Phát xong, có 2 cậu học-sinh ra hát bài *Marseillaise* mừng quan sứ rồi cử tọa giải tán

VIỆC HANOI

Thời - tiết

7 giờ 31 độ
15 giờ 35 độ

Lịch ngày mai

Dương-lịch

Chủ-nhật 22 Juin 1924

Âm-lịch

21 tháng năm, năm Giáp-tí

Ngày Nhâm-thân
Hành Kim Sao Hư Trực Mãn
KỴ Quỷ-nhật. An sáng
HÀ CHI

Ngày kia :

Dương-lịch

Thứ hai, 23 Juin 1924

Âm-lịch

22 tháng năm năm Giáp-tí

Ngày Quỷ dậu
Hành Kim, Sao Ngưu, Trực Bình.
KỴ : Tốt-tung, Hội-thọ
NHỊ : Bình tri đoan-đồ Tu sức tường-viên

Giá thóc gạo :

Gạo hạng nhất, một tạ	9 $ 20
— nhì —	8 20
— ba —	7 85
Thóc	5 40
Hấp ngô	5 00

Giá bạc Kể từ ngày 21 Juin 1924, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 9 f. 60

Đường mắc nghẽn. — Cái cầu lớn ở kilomètres 31 đường Bắc-nhung đi Chiêm-hoa bị trôi đi mất. Vậy các xe cộ nay không đi được nữa.

Tòa-án nghỉ hè. — Trong tháng bảy và tháng tám tây thì các tòa án Sơ-thẩm Hanoi nghỉ hè, chỉ mở trong những phiên sau này :

Việc dân luật

Ngày thứ bảy 5 juillet, 26 juillet và 2 août hồi 8 giờ sáng.

Việc Thương-mại

Tòa-án thương-mại cũng mở theo một ngày với tòa-án xét việc dân luật. Nếu có việc rất kíp thì sẽ mở phiên riêng.

Tòa án trừng trị

Tòa án trừng-trị thì thứ hai báo cũng mở từ 8 giờ sáng.

Thi tốt-nghiệp Cao-đẳng sư-phạm. — Số báo ra ngày 16 juin, về mục này, đăng tên những học-sinh trúng tuyển, trong số ấy có tên M. Nguyễn-khoa-Tú, dưới chua lầm là người Nam-kỳ, vậy xin cải-chính là người Trung-kỳ cho đúng.

M. Ng-khoa-Tú đây là con trai bà Phạm-phương-la một nhà biên tập của bản-báo tại Huế. Bản quán có lời mừng bà và mừng lệnh-lang đã được trúng tuyển.

Trường Cao-đẳng Pháp-chính

Trường Pháp-c nh đã thi tốt-nghiệp xong danh-sách các thí-sinh trúng tuyển đăng như sau này :

Ban Pháp-chính :

MM. Lê-văn-An (Nam-kỳ); Trần-đình-Tuân, (Bắc-kỳ); Lê-quang-Hà, (Nam-kỳ); Dương-thiện-Chi, (Bắc-kỳ); Ng-văn-Thuật, (Trung-kỳ); Hồ-tấn Khoa, (Nam kỳ); Trần-gia-Thoại Từ bộ-Chi (Trung-kỳ).

Ban Tài-chính :

MM. Ng quốc-Lộc, (Nam-kỳ; Joseph de Lopez (Cao-mên); Lê-khắc-Hy, (Trung-kỳ).

Trong ban Pháp-chính kể trên ấy có 9 người trúng tuyển thì mỗi xứ trong tam kỳ được ba người, không xứ nào hơn mà cũng không xứ nào kém. Trong số 3 người của Bắc-kỳ thì một nhà họ Trần được hai là M. Trần-đình-Tuân lện lang quan phủ Từ-sơn Trần-đình-Bình và M. Trần gia-Thoại lệnh lang ông Phán Trần-gia-Mưu ở phủ Thống-sứ. M Thoại lại mới được mông thưởng kim tiền.

Bản báo có lời mừng các nhà tân khoa

Ngài nào đi chơi vịnh Hạ-long?

— Xin kính nhắc để các ngà nhớ rằng trước khi đi thăm một nơi phong cảnh tuyệt-nhiên bậc nhất của xứ Bắc-kỳ này — mà có lẽ của cả thế-giới — thì hoặc đi tàu bộ, hoặc đi thuyền con một lồng, nếu các ngài muốn buồng rẻ vị thơm-tho ở trong khoảng không-khí trong sạch kia, cũng nên đem theo một hộp xì gà **Excelsior** của hiệu MINH DƯƠNG số 83, giữa phố hàng Gai, Hanoi.

Một người đã đi Hạ-long lại cảo

NHÀ CHỢP BÓNG PALACE

Chương-trình từ ngày chủ-nhật 22 đến ngày thứ ba 24 Juin 1924

FRITZIGLI VÀ CÁI HỘP BÍ-MẬT

Bài kịch chia làm 2 phần
do André Sochan diễn

CÁC ĐIỀU BÍ MẬT TRONG RỪNG RẬM

Phiên-tiểu-thuyết của làm 12 hồi

HỒI THỨ NHẤT

Danh dự một người đàn bà

Các vua trong rừng rậm

Thời sự PATHÉ

Sau đây sẽ nhắc lại các điều bí mật trong rừng rậm thứ nhất

PHÒNG - THĂM - BỆNH

của quan

Y-khoa Bác-sĩ MAURICE LEUBET

Thương khu đã mở một chỗ Bác-sĩ-thính. Nguyên chuyên về ngoại khoa tại bệnh-viện Tunis, Fes, Rabat Casablanca Port-Said Si-dép Evol.

Ngoại khoa, bệ-sản, chữa mắt mũ chữa bệnh lậu bệnh giang mai cho không bệnh nào sống ? giờ chữa ít ra cũng 12 —

KHÁM BỆNH 6 à 7 đồng một lần

XIN GIẤY LẦN CHỮNG : Giá 1 $ 50

Phòng làm bệnh tại ĐƯỜNG GIA-LONG, 22.

GIÁY nói số 226

Bản báo có lời mừng tất cả các cô các cậu đã trúng tuyển.

Về mục này đăng trong số báo hôm qua, số trong học-sinh các trường tư-thục thi tại trường Brieux có tên cậu Ng bái-Hiền và cậu Trần-v-Tiến, in lầm là Ng-tái Tiến, và Tr-v-Tốn. Vậy nay cải-chính cho đúng.

Kỳ thi tốt nghiệp trường Cao-đẳng Nông-lâm. — Trường Cao-đẳng Nông-lâm vừa thi tốt nghiệp xong sáng hôm nay. Danh-sách các sinh viên trúng-tuyển đăng như sau này :

MM Vương-văn-Khué, ban Nông-chính ; Trần-đứ -Long, ban Lâm-chính ; Lê-Sỹ-Kỳ, ban Nông-chính ; Trịnh-văn-Lực, ban Lâm-chính ; Phạm-kim-Gấm, ban Nông-chính ; Vũ-đình-Thụy, ban Lâm-chính ; Trần-Sinh, ban Lâm-chính ; Phạm-văn-Kỳ, ban Nông-chính ; Ng minh Trị, ban Lâm-chính.

Bản-quán có lời mừng các nhà tân khoa.

BON INDOCHINOIS

Bán-b-ệu cần dùng một ít Bon Indochino's 50 $ 00 (giấy quốc-trái Đông-pháp) để nộp tiền ăn-qué.

Vậy ngài nào có thì phiền lấy ra đem ngay lại sẽ được giá cao.

HOÀNG-XUÂN-LAN

Chủ hiệu Fonderie Tonkinoise

39, PHỐ HÀNG ĐƯỜ — HANOI

BẢN HẠ GIÁ

Giá bán lẻ tại Hà-nội

Thuốc STIC « PARFAITES » mỗi gói.	0 p.08
Thuốc STIC « HAVANE » mỗi gói.	0 . 10
Thuốc STIC « ANGLAISES » (Thanh-hương) bọc vào hộp bán kín, mỗi hộp hai mươi điếu.	0 . 20

Hội Tri-tri. — Đến thứ năm 26 tây tháng này, hồi 8 giờ tối, Ông Janvier sẽ diễn-thuyết về « Muốn làm nên nghề nghiệp phải có những tư-cách gì? » (Ce qu'il faut pour réussir dans une profession).

Xin mời các ngài hội-viên đúng 8 giờ tối hôm ấy vui lòng đến dự nghe ở nhà hội cho đông

Tri-tri hội kính đạt.

Đến ngày mùng một tháng 7 tây này (1er Juillet 1924), hội Tri-tri sẽ mở các lớp học như sau này : Cours de préparation au concours d'admission à l'Ecole Normale et au Collège du Protectorat. — Học mỗi tháng hai đồng (2 $ 00) Cours Supérieur, Cours Moyen, Cours élémentaire, Cours préparatoire, Cours enfantin, mỗi tháng một đồng (1 $ 00).

Học từ 7 giờ đến 10 giờ sáng. Ai muốn học thì gửi đơn ngay cho ông Đào-trọng-Đủ, đốc học trư ng hội Tri-tri ở phố hàng Cót số 22 (22, rue Takou). Hội Tri-tri lai cảo.

NƯỚC CHANH

HIỆU

TB

125, Route de Sinh-từ

(Rue Giam)

Chế bằng nước cốt thật là thanh-khiết, chai quả bền, mút tốt.

Các ngài nào sinh uống nước chanh, tự may không cần phải mua nước chanh Hồng-kông nữa. Cứ hiệu nay mà uống ngon bơn mọi thứ nước chanh khác.

Bản-hiệu có bán cả nước hơi *Soda*, và nước cất (*Eau distillée*) để dùng pha thuốc thật là tinh-khiết.

Này xe hỏa vỡ đầu. — Có một đứa bé con tên là Ng-văn-Hào, 12 tuổi, quán ở Phủ-lâm (Việt-trì), đi xe-hỏa, không rõ làm sao khi mới đến Sinh-từ thì đã nhảy xuống, bị ngã vỡ đầu, phải không ngay vào nhà thương. Người ta nói là thằng bé ấy nhảy xe để trốn vé

Thằng bé trèo cây. — Thằng bé ngã cây ở ngõ Pai-doãn mà trong báo đã nói hôm qua bỏ ra thì tên là Ng-văn-Tư 16 tuổi. Nó gãy mất bên ống chân trái và bị xây xát ở mặt nhiều lắm.

Ngạch tuần-cảnh. — Cựu chiến-binh là Ng-v-Khanh nay được bổ vào ngạch tuần cảnh hàng tỉnh, niên-bổng 120 đồng tại Yên-bay thay cho Ng-v-Khinh p ải cách.

Cựu chiến binh là Ng-đ ức-Kiên đã được bổ vào ngạch tuần cảnh nhưng lại từ chối thì nay phải xóa tên trong sổ của cựu chiến-binh đợi bổ đi.

Cựu chiến-binh là Ng-văn-Thuyết nay được bổ làm tuần-cảnh tại Hà-nam thay Ng văn-Gia từ chức, niên-bổng là 120 đồng.

Xe thồ-tả — Độ rày không mấy ngày là lính tuần-cảnh không bắt được mươi mười lăm cái xe sắt tiêu-lụy đưa về sở Cẩm, cái thì sộc-sệch, cái thì mui rách, cái thì thiếu áo tơi cánh gà, hoặc có cũng chẳng ra hồn.

Như một ngày hôm kia mà bắt được 68 cái như thế. Có thể thì các chủ xe mới chịu sửa sang lại cho hành-khách đỡ phải ta thán

Súng lục lạc thuế. — Cứ như báo *Courrier d'Haiphong* thì sở Tuvong-chính Laokay mấy hôm nay vừa mới bắt được 29 khẩu súng lục và 2.900 viên đạn đem chở lục ở trong hạt.

(*Xem trang thứ tư*).

Nếu các ngài muốn bận quần áo tây hợp thời và giá rẻ thì xin lại hiệu :

Phan-Quảng-Thành

TAILLEUR

Số 10, phố hàng Đào, Hanoi

Ai muốn học tư. Xin cô lời bà cáo để các ngài biết rằng M. Hoàng-co-Ngọi, cách-trí khoa cử nhân, ở route du Grand-Bouddha, voie 33, N° 38, có dạy tư về các khoa : toán-học, hóa-học và vật-lý-học (physique).

Ai muốn học, thì cứ đến nhà M. Hoàng-co-Ngọi mà hỏi thể lệ. 3856

HỎI CÁC NHÀ LÀM BÁNH, nên mua Carbonate ammonique.

CÁC NHÀ THỢ GIẶT, nên mua Chlorure de chaux.

HIỆN CÓ BÁN TẠI :

NHÀ BA CHUÔNG

(Hiệu Bác-chí MONTÈS)

HANOI

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Rượu bổ-đào:

« TONIQUE TONKINOIS »

Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo bình tự-nhiên in ra đây, chư không như có mấy thứ thuốc vẽ những hình là, làm trò-cười cho trẻ-con và người có trí khôn thì không ai có thể tin được!

Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm to !!!

Ngày mồng 7 tháng năm, niên-hiệu Khải-định thứ ba, tức Mậu-thân phong tặng chức phẩm rằng:

Chiếu nay đã được phòng cấu MONTÈS qui ông, có chế nên một thứ rượu bổ đề từng ngự dùng quen rồi hay, đáng nên ghi thưởng, trước lục phẩm tải gởi cho qui quan phòng chế-ông để lấy thành-giả.

Khâm thử.

Rượu này đã kế-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ giá, trẻ, dễn dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chế được! Giá bán rất rẻ 2$25 một chai lớn; từ đâu chai giá lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiếu-hạ và trò chơi cho trẻ-con, lại kể những truyện khó tin, người có kiểu thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS

54, Phố Tràng-tiền, 54

HANOI

Xin xem tiếp theo ở trang thứ tư bài này.

Thuốc thoa Cadum

để trị

các bịnh ngoài da

Không có thuốc nào trừ các chứng bịnh ngoài da cũng là trị lành giết chóc trên da đâu còn nít, hiệu-nghiệm cho bằng thuốc dán Cadum. Thuốc để thoa xức hay lạ, làm cho kẻ đau da, nhọt, ghẻ, đặng yên ổn trong mình ăn ngủ được như thường. Thuốc thoa vào thì hết ngứa liền, có gải da rất rao, phòng, sưng thì cũng hết, lành mạnh liền. Dùng thuốc thoa Cadum còn trị khỏi nhiều sự đau đớn khác nữa, những là: cơ sải, da ửng đỏ, mục, nhọt, nổi phong, ghẻ chóc, tróc da, tróc vảy, nức da, trầy trụa, chảy máu, có lát, có mủ, bị đức lay đức chốn, phỏng lửa, bị vật độc chích cắn, vân, vân.

Ông P. Em. VALETTE

Giám định kế toán

7, Boulevard Armand Rousseau

(Số 7, phố Lo đúc)

HÀ-NỘI

Có thể giúp quý khách soạn điều lệ các hội buôn, soạn hợp-đồng, thu xếp công việc, giữ gìn cho khỏi phá sản, thu tiền nợ, dặt sổ sách, biên sổ sách, mua hiệu buôn, hoặc bán hiệu buôn, nói tóm lại có thể giúp đỡ quý-khách trong những lúc khó khăn.

Nên đến thăm ông ấy.

Hoặc viết thư đến cũng được. Giá liên ông ấy tính phải chăng

Hiệu Bảo-chế trung-ương Vân-nam

Chi-điểm ở HỒ KOW

gần LAO-KAY

BÁN ĐỦ CÁC THỨ THUỐC

Giá bán phải chăng

Các tỉnh gửi mua cũng được

3843

BÁN ĐỒ VẠN BẢO

Những đồ cầm ở Vạn-bảo thành phố Hanoi, trong vòng tháng bảy tây 1923 mà không chuộc hay là không đổi vé thì sẽ bán đấu giá ngày thứ ba mồng 8 tháng bảy tây 1924 (7 tháng sáu ta) 8 giờ sáng.

Tiền giấy bút mà người mua phải trả, ngoại giá mua, là bốn phần (4%).

Cái sổ những đồ bán rồi thì trong tháng sau khi đã bán, ai muốn đến xem cũng được.

Quan Chủ Vạn-bảo.

METAILLER

2040

HIỆU

MINH-DƯỠNG

MAI CHÍNH TỔNG CỤC

của Đông pháp Yên-thảo công-ty

HÀN BUÔN VÀ BÁN LẺ

CÁC THỨ THUỐC LÁ VÀ BÌ ĐÁ

Điện phố hàng Gai số 83

ĐÃ NGON LẠI BỔ

Rượu CENO KOLA COCA là một thứ rượu rất bổ, pha lẫn với thứ rượu nho Grenache.

Rượu này của ông L. BLANC là người nổi-nghiệp J. BLANC, quan bảo-chế nhất hạng chế ra.

Đã ngon lại bổ giá tiền cũng lại rẻ, chỉ có 2$40 một chai lít.

Mỗi ngày ta chỉ dùng uống trước khi ăn cơm một cốc con thì thực là tốt.

Bán tại hiệu Bảo-chế J. BLANC

31, phố Tràng-tiền Hanoi.

2000

Thưởng chè thơm

Xin mời quí-khách chiếu cố sơi chè SINH THÁI; trong những gói chè SINH-THÁI phần nhiều là có phiếu thưởng chè nhất thơm ngon.

Nhưng đã được thưởng là thưởng gói chè có giá trị, chứ không giảm thưởng lật vật 1 2 xu.

Xin quá bộ đến hiệu.

SINH-THÁI

31 Giữa Phố hàng Ngang. 31

HANOI

CÔNG-TY ĐIỆN KHÍ ĐÔNG-PHÁP

Cáo-bạch thứ nhất

Theo như nghị-định của quan Đốc-lý Hà-nội ngày 11 Avril 1924 về giá mua điện thắp đèn, và điện chạy quạt, ông Tổng quản-lý công-ty điện-khí Đông-pháp có lời thỉnh các nhà mua điện đến buồng giấy của Công-ty, phố Francis Garnier, để làm giấy mua điện cho hợp pháp.

Ông Tổng-quản-lý

G. PELLETIER

Cáo-bạch thứ nhì

Công ty điện-khí Đông-pháp có lời để quí-khách biết rằng công-ty mua được đèn điện hạ giá, nên từ ngày 1er Juin đến ngày 31 Août đèn 32, và 50 bougies định giá là 3 fr. 50.

KEM MẶT KÉO BỈT!!!

Bán bôi một nhẽn được ĐỊA BẤT ANNAM trong Saigon, trong Hue, trong Bắc, bất luận bắt chéo, bắt cứ lương công nó bán ở và có lý rất hay và rất tốt!!!

5 rue Arrouge Disques Annamites

CHANSON & Cie HANOI

茂 MAO-SENG 盛

87, Rue Jean-Dupuis Phố Mới), Hanoi

MÁY NỔI SỐ 243

Hiệu tôi mở từ năm 1889, kể được 34 năm chuyên nghề làm các thứ gạch hoa, cống, chấn-song bằng xi-mo. Được nhiều giấy khen của Nhà-nước.

Hàng tốt, giá cũng hạ, vì hiệu tôi muốn mong đông khách.

Qui-khách có dùng, xin mời chiếu cố.

2045 MẠC-THỊNH kính cáo.

SỰ-TÍCH MẠNH-LỆ-QUÂN

再生緣

Bộ tiểu-thuyết TÁI SINH DUYÊN (Sự tích Mạnh lệ-Quân) chia làm hai cuốn. Tiền-biên và hậu-biên, mỗi cuốn giá 0$90, tiền cước phí 0$20. Ngại nào muốn mua, xin gửi thư và mandat cho ông NGUYỄN BỈNH MỤC, Trung Bắc Tân Văn, Hanoi.

Kính cáo.

Bột ăn **PHOSPHATINE FALIÈRES** danh tiếng lắm rồi, khỏi cần phải dùng lời khen thêm làm gì.

Có mua nhưng thứ bột được, bột PHOSPHATINE FALIÈRES sao lại bằng thạch, ích cho con trẻ lớn nhỏ, người ốm yếu, người già cả, cũng là kẻ có đau ốm mới mạnh.

Có trữ bán cùng hết — Tại chỗ thì ở Paris, 55 b. đường La Tasserie

SÁN-NHIÊN-ĐÀI

Tối thứ bảy 21 Juin 1924

TUẦN TỴ

(Sự-tích ông Chu-mãi-Thần)

Tối chủ-nhật 22 Juin 1924

KIM-NHAM

Làm bia để thế gian cười

Phụ người chẳng bỗ khi người phụ ta.

Tích hát cổ, nhiều vai trò đích đáng.

Tối thứ hai 23 Juin 1924

Diễn hai tích:

Tích thứ nhất:

TRẠNG TÂM TUỔI BA ĐỜI

(Hát chèo)

Tích thứ hai:

VÕ TÒNG SÁT TẨU

Có vai mụ mối 12 tuổi đóng trò tuyệt xảo, lần nào cũng được quý-khách ban khen ầm.

Tối thứ ba 23 Juin 1924

TRA KIỆN CẢNH ĐA

Tiếng thơm trời Việt đất Ngô,

Trang-Nguyên tám tuổi thế vô song tài.

Cúc-Hoa tuy phận nữ hài,

Hiếu tình đôi chữ chẳng sai tấc lòng.

Vở hát « MỘT TRẬN CƯỜI » bán tại San-nhiên-đài và nhà in Mạc-đình-Tư cùng các cửa hàng sách, giá 2 hào một quyển.

CÁO-BẠCH

« Sở Société des Anthracites du Tonkin có nhời bá-cáo cho các người annam mua than được biết rằng:

Ai bằng lòng mua than (venu) hạng nhất; mua nhiều ít, cũng được. Thì sở cũng bằng lòng bán ngay tại bến-cân Mào khê, kể từ mười tấn (10 tonnes) trở lên. »

3869

HỘI-ĐỒNG-ÍCH

đang giải-tán

Lời bá-cáo cần kíp

Cùng các nhà có tiền gửi ở hội Đồng-Ích:

Đến ngày 31 tháng 7 tây năm 1924 này, thời sẽ kết sổ, thôi sự nhận các sổ của các ông bà có tiền gửi ở Hội Đồng-Ích. »

Vậy ông bà nào có sổ gửi tiền mà chưa giáo cho ông E. CHATAIGNEAU, là Giải-Tán-Viên, ở số 3 phố Jauréguiberry, Hanoi, thời xin giao ngay cho ông ấy trước ngày 31 Juillet 1924, quá ngày ấy, người có tiền gửi sẽ mất quyền đòi hỏi về số tiền mình gửi.

Giải-Tán-Viên

P. Poo E. CHATAIGNEAU.

2094. Y. M. GRENEE.

HIỆU BÁN ĐỒ VÀNG BẠC

NAM-BẢO

16, Rue de la Soie, 16

HANOI

Bán đồ vàng, đồ bạc; các thứ mặt đá thực và giả, kính gọng đồi mồi, đồng hồ quả quít, ô đàn bà, giầy cườm, giầy kim tuyến, giầy nhung, v. v.

Vàng đúng tuổi và bạc nén.

Thợ khéo kỹ công và giá thực.

217

NHÀ BÁ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul Bert, Hanoi

Ông Montès thương hiệu Bảo-chế của ông cho ông Lemart, bảo-chế sinh-viên hạng nhất về cao-đẳng học đường Paris đã mới năm nay. Ông Lemart tự trông coi lấy việc chế thuốc, và thuốc chế bao giờ cũng rất cẩn-thận nhớ về thể mà hiệu Bảo-chế ấy rất có tiếng.

Thuốc gởi đi xa cũng rất chóng. Ai muốn hỏi giá, hay hỏi điều gì cũng thể lời ngay.

Ngũ mỹ Tái-sinh-duyên

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

...Chỉ hằng ta lập mưu bắt sống, giải về *Triết-giang*, nộp quan Đô-đường, để tùy ý ngài xử phân, hoặc cho giải kinh, hoặc đem trảm-thủ, thế thì mới tỏ được cái uy-phong của đại-nhân vậy.

Mã-khí nghe nói khen phải, rồi tức khắc cầm lá cờ đỏ ra hiệu rút quân. Bỗng có mấy tiếng thanh-la, các chiến-thuyền nghe lệnh cùng nhau kéo lui tất cả. Chỉ trong vụt-chốc, mặt sông lại phẳng-lặng như tờ, chẳng còn một chiếc thuyền nào.

Mã-khí đứng trên ngọn núi lại cầm lá cờ đen ra hiệu thì hai tên thủy thủ ở trong thuyền *Thường-vạn-thanh* kêu to lên rằng:

— Thế ra ngài là người cướp phá pháp-trường đấy! Nay quan tổng-b nh tôi định vậy bắt ngài thì chúng tôi là bọn lái thuyền, tránh sao cho khỏi liên-lụy. Thôi thì chúng tôi cũng l ều một chết mà đâm đầu xuống sông cho rồi!

Nói xong, tức khắc cùng nhau đâm đầu xuống sông. *Thường-vạn-thanh* giật mình kinh-sợ. Hãy giờ thuyền không có người cầm lái, lênh-đênh trôi theo làn sóng, lúc đông lúc ấy.

Thường-vạn-thanh nguyên chỉ là một tay anh-hùng ở trên bộ mà thôi, còn ở dưới nước thì không thể sao mà khiến cho chiếc thuyền vào bến bờ được.

Mấy tên thủy-thủ kia nghe lệnh quan Tổng-binh *Mã-khí*, giả cách đâm đầu xuống sông, rồi rút dao lưng ra khoét thủng đáy thuyền, cả thảy đến 8, 9 chỗ.

Nàng *Thúy-tú* ngồi trong khoang thuyền, kêu rầm lên rằng:

— Ân-nhân ơi! Thuyền đò mất rồi! Nước vào đây cả đây này!

Thường-vạn-thanh nhìn vào trong khoang, thấy nàng *Thúy-tú* đã lõm-bõm bị nước ngập, vội-vàng lấy tay xách nàng đặt lên mui thuyền. Bấy giờ nước chảy ồ vào trong thuyền, nàng ngồi ở trên mui, hai chân ruỗi ra, đã chấm xuống mặt nước.

Nàng khóc mà rằng

— Trời ơi! Số mệnh tôi thật không ra gì, để di-luy đến ân-nhân!

Thường-vạn-thanh thấy nàng *Thúy-tú* khóc, có ý luống-cuống, không biết làm thế nào, cũng ngửa mặt kêu trời, rồi bảo nàng *Thúy-tú* rằng:

— Thế này thì thật là trời hại ta! Anh-hùng đã không có đất dụng-võ, cũng đành bó tay mà thôi. Há phải rằng tôi hữu-thủy vô chung, nhưng bây giờ thì tôi không thể nào cứu nàng được nữa!

Nói xong, lẻn ném lưỡi dao đi, rồi đâm đầu xuống sông. Ai ngờ ở dưới lòng sông, các tay thủy-thủ đã dưới lưỡi gươm, đợi khi *Thường-vạn-thanh* nhảy xuống thì kéo lưới để bắt. *Mã khí* đứng trên ngọn núi, lại phất cờ ra hiệu cho các chiến-thuyền xúm lại mà trói *Thường-vạn-thanh*.

Trói xong *Thường-vạn-thanh*, lại trói cả nàng *Thúy-tú* nữa. Trên núi *Kim-sơn* nổi hiệu trống đắc-thắng và bắn mấy tiếng súng mừng. *Thường-vạn-thanh* và nàng *Thúy-tú* bị chúng giải về dinh quan Tổng-binh. Bấy giờ *Mã-khí* ngồi tại công-đường, truyền cho quân-sĩ giải tên tội-phạm cướp phá pháp-trường vào.

Khi giải vào tới nơi, *Thường-vạn-thanh* đứng mà không chịu qui. *Mã-khí* nổi giận mắng rằng:

— Đứa hung-bạo cả gan kia! Nhà người đã bị bắt về đây, đứng trước mặt ta, lại còn dám gân không chịu qui!

Thường-vạn-thanh nói:

— Đứa tuất-phu kia! Mày dùng mưu lừa chước cối mà bắt được ta ở dưới sông. Nay mày đã đem về đây thì muốn hãm muốn chém, cũng tùy ý mày, qui mà làm gì!

Mã-khí nghe nói nổi giận, truyền quân-sĩ lấy côn đánh vào hai đùi *Thường-vạn-thanh*. Quân-sĩ vâng lệnh, giơ ngọn đánh mạnh, mà *Thường-vạn-thanh* vẫn cứ trơ-trơ đứng vững, không hề chuyển-động chút nào.

Mã-khí hỏi rằng:

— Nhà-người họ tên là chi?

Thường-vạn-thanh nói:

— Tên ta là *Trương đại-đởm*! Có lẽ nào đứa thất-phu kia lại đ ếc c ưa được nghe hay sao!

Mã khí lại hỏi:

— Vì cớ chi mà nhà-người lại đến cướp phá pháp-trường đem tên tội-phạm của *hoa* tướng phủ đi. Trong khi đi đường, giết chết biết bao nhiêu quan q ân, bây giờ định trốn đi đâu, muốn tốt thì nên mau mau thú thực!

Thường-vạn-thanh quát to lên mà rằng:

— Những phường tiểu-tốt, chẳng nói làm chi, dẫu đến đứa thất-phu kia mà gặp phải tay ta, cũng khó lòng đã sinh-toàn được!

Mã-khí cầm-tức bội-phần, truyền cho quân-sĩ cũng nọc *Thường-vạn-thanh* ra đề đánh. Khi căng nọc xong, *Mã-khí* lại hỏi:

— Thế nào? Nhà-người đã chịu cung-xưng chưa?

Thường-vạn-thanh nói:

— Đứa thất-phu kia! Ta tha-hồ cho nhà-người tăng-xẻo! Chứ chưa mày đây còn biết cung-xưng thế nào!

Mã-khí truyền đánh. Quân-sĩ càng đánh bao nhiêu thì *Thường-vạn-thanh* lại càng sỉ-mắng bấy nhiêu, tịnh k ông hề cung xưng một câu nào cả. *Mã khí* không thể làm thế nào được, truyền kiêng để ra một bên, rồi giải nốt nàng *Nguyệt-anh* (tức là *Thúy-tú*) vào.

Nàng *Thúy tú* vào qui ở trước sân, *Mã khí* hỏi rằng:

Đứa cướp-phá pháp-trường kia, họ tên là chi? Có thân-thuộc chi với nhà-người không? Hãn định đem nhà-người trốn đi đâu? Nhà-người phải thú cho thực!

Nàng *Thúy-tú* bẩm rằng:

— Bẩm giờ tôi bị trói ở giữa pháp-trường, chỉ đợi giờ hành-hình, bỗng thấy có một người to lớn chạy đến cứu tôi đem đi. Đi được một quãng xa, tôi mới biết là chàng cướp-phá pháp-trường vậy. Tôi hỏi tên thì chàng tự xưng là *Trương-đại-đởm*. Tịnh không có thân-thuộc gì với tôi. Tôi hỏi chàng định đem tôi đi đâu thì chàng nói là định đưa sang địa-phận *Sơn-đông* để lánh nạn.

Mã-khí nghe mấy lời cung của nàng *Thúy-tú*, cũng đúng như lời *Trương-đại đởm* tỏi trước, mới truyền cho quân-sĩ đưa hai người vào nhà giam. Lại thảo một đạo công-văn và kiểm-điểm quân-sĩ để giải *Thường vạn-thanh* cùng nàng *Thúy-tú* đưa sang *Hàng-châu*, nộp quan Đô-đường là *Đông-phương-bạch*.

Lại nói chuyện *Thang-bưu* từ khi từ-biệt *Phùng-húc*, cùng *Thường-vạn-thanh* xuống thuyền đi sang *Nghiêm-châu*, rồi về phủ *Kim-hoa* để thăm thân-mẫu và em gái. Chàng lại thuật những lời thân-phụ dặn bảo trong khi ở ly-sở để thân-mẫu nghe. Nghỉ-ngơi mấy hôm, rồi chọn ngày làm lễ tế-tổ.

Bỗng tiếp được thư của *Thang-công* (Thân-phụ *Thang bưu*) gởi về gọi *Thang-bưu* lại phải tức-k ắc đi đến ly-sở có chút việc cần. *Thang-bưu* bất đắc dĩ mới từ biệt thân-mẫu và em gái, t ẳng đường đi sang *Kim lăng* (tức là nơi ly-sở của thân phụ chàng), không kịp vào tì-kiến *Phùng-húc*, cho nên cũng không biết là *Phùng-húc* bị tai-nạn.

(Còn nữa)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Nạn ô-tô. — Ngày hôm kia vào hồi 15 giờ rưỡi, ở trước sở thương-chính đường Bonnal có chiếc ô-tô Đ.F không có số của hiệu Denis Frères, do tên Ng-văn-Tao không có bằng vận máy mà dám cầm lái, đâm vào chiếc xe gỗ POL số 2061 vênh cả một bên bánh tay phải.

Cả hai chiếc xe cùng đi phải tay đều bị hư hỏng thì người ta đã đưa đi chữa, không can gì đến người.

Việc bắt chó. — Ngày 17 sở Cẩm bắt được 5 con chó ta và một con chó tây và ngày 18 bắt được 4 con chó ta cũng chạy ngoài đường đưa về nhà nuôi súc vật.

Con chó tây của Lý-nam-Long ở ngõ 17 phố Maréchal Joffre cắn tên Trần-thị-Nhiên ngày 2 Juin và con chó ta của Ng-thị-Tư ở Hàng-kính, cắn người hàng xóm tên là Ng-thị-Quít đều được trả giả chủ nuôi vì xét là vô bệnh.

THÁI BÌNH

Việc cải-lương hương-chính ở phủ Kiến. — Bây giờ khắp Bắc-kỳ đâu cũng cải lương hương-chính hồ hết, nhưng xét kỹ ra thì thành hiệu tốt hay xấu là cốt ở các quan phủ huyện nhiều.

Hạt phủ Kiến về các làng cải-lương cũng đã lâu rồi, mà từ ngày có quan phủ này về đến giờ ngài lưu tâm săn sóc đến công việc cải-lương các làng hết sức, nên việc cải-lương hương-chính ở phủ Kiến đã có tiến bộ nhiều. Từ ngày ngài về đến giờ, đã lập cho dân được mấy xưởng dệt đăng-ten, mấy sở phát thuốc tây, mấy nơi trường học; vừa rồi quan Thống-sứ xuống xem xét việc cải-lương tỉnh Thái bình, về tới phủ Kiến cũng tỏ ý ngợi khen lắm.

Ước gì các quan phụ mẫu các hạt ai cũng hết lòng trông nom cho dân như thế thì việc gì đến nỗi có người ta than về nỗi cải-lương hương-chính thành ra hương-chính càng bất lương hơn.

NHÀ BA-CHUÔNG

Tức là hiệu Bào chế MONTES

54 Phố Paul-Bert, Hanoi

[illegible]

QUINQUINA CUSSAC

BỔ SỨC — KHỎE NGƯỜI

Chế bằng rượu vang tốt. Rượu ấy làm cho ngon cơm, và cái vị nó rất ngon.

Rượu ấy khỏe và bổ lắm cho người mới đau khỏi được phục sức, trị được bệnh huyết suy, bệnh sốt rét cũng bệnh mệt nhọc.

Ai muốn giữ gìn sức khỏe nên dùng rượu này.

Hiệu GUIONEAUD FRÈRES

HANOI — HAIPHONG

Đừng lầm đại bán ở các ... cho khắp cả hạt Đông-...

LỆ MUA BÁO

[illegible]

Agents d'Annonces en Europe :

L. MAYENCE & Cie

9, Rue Tronchet, PARIS

19, 21, 23, Ludgate Hill, LONDRES

NHÀ BA-CHUÔNG

Tức là hiệu Bào chế MONTES

54 Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết xấu.

Trị bệnh mất máu, khi huyết suy-yếu, thân-thể mỏi-mệt gầy-còm, hay vì kém huyết sinh ra các phải làm cho hay hỏ vặt, uống thuốc này rất dễ, vì có mùi thơm không có lợm bao giờ.

Ba-Chuông ... thuốc ... cũng các ... lấy thuốc chương-chỉ là hay.

Ấy là :

Thuốc nước bổ huyết

HAI BO

Kính nhất hợp thời

[illegible]

NHÀ BA-CHUÔNG

... MONTES

... Paul-Bert, Hanoi

[illegible]

Buổi sáng nếu uống một viên thuốc này, thì là một thứ thuốc nhuận-tràng rất tốt: thuốc này là thuốc ...

PILULES DEHAUT

THUỐC CHỮA BỆNH KHÔNG NGỦ, VÀ BỆNH ĐAU ĐỚN BỨT RỨT

Bệnh không ngủ thì thường sinh ra nhiều nỗi buồn rầu, kém đường sức khỏe, đương khi ... đeo phiền ... mất cả mất thần.

Trong ... các ... uống thì thường hay sinh ra bệnh ... ngủ ... người ... hay ... làm việc, làm ... thì cũng ... lâu ... ngủ ... khổ ...

Neurinase

... thường gân hay bắch gỗ giết.

Ai mà không ngủ được hay kém ngủ, thì nên dùng thuốc Neurinase. Thuốc này âm cho người được ngon giấc, làm cho bổ sức khỏe, và không có nguy hiểm gì.

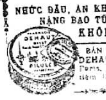
Thuốc này là do tay một người học trò cũ ở hiệu Pasteur ở Ba lê ... chế ra.

Ở các hàng bào chế to đều có bán cả. 2056.

CỨ MỖI NGÀY lại uống MỘT VIÊN THUỐC HƯỜN của ông Lương-y DEHAUT uống trước khi dùng cơm, thì CHẮC ĐẶNG KHỎE MẠNH LUÔN ...

Thuốc hườn này trị các chứng bịnh: NƯỚC ĐẦU, ĂN KHÔNG TIÊU, NẶNG BAO TỬ, CHÓNG MẶT, KHÔNG THƯ THỚI.

BÁN TẠI Nhà ông Lương-y DEHAUT, 147, Faubg. St-Denis Paris ...

[illegible]

RƯỢU NHO J. K. WATSON

Là một thứ thuốc bổ mạnh ... cái phép ... ...

... bổ mạnh ...

Những khi có-thể cần dùng ... bổ sương ... thuốc ... sốt rét ...

Bệnh huyết suy bệnh gân yếu, bệnh ghíp, bệnh sốt rét rừng v. v.

Cũng một cốc ... bữa ăn chính.

Giá bán : 2$50 một litre

Hiệu Bào-chế E. CHASSAGNE

... phố Paul Bert, Hanoi

... **TẦM TẦM** ... Trống ... sống ...

ĐỒNG-HỒ BÁO THỨC

CHẦM CẦM

Giá 7$50 cả cước

BẢO-HÀNH 5 NĂM

Máy đánh chữ «ROYAL»

Giá : 250$

BÁO THỨC, BÁNH CHUÔNG

Giá 6$50 cả cước

BẢO-HÀNH 5 NĂM

Máy đánh chữ «REMINGTON»

Giá : 180$

BÁN TẠI HIỆU :

LY-SENG-BAO

42, Phố hàng Bồ Hanoi

ŒNO KOLA COCA

RƯỢU BỔ

酒 補

J. BLANC (đệ nhất hạng bào-chế)

Ông L. BLANC (người nối-nghiệp)

HANOI (Bắc-kỳ)

chế ra

Giá bán 2$40 một lít

Một ngày hai lần, trước bữa cơm, thì uống một cốc con

Bán tại: Hiệu Bào-chế J. BLANC

31, phố Tràng-tiền (Rue Paul Bert) Hanoi

THUẬN-THÀNH

... Hanoi

Lại ... catalogue 1924 nhiều kiểu ... chiều-cố ...

ATOPHAN-CRUET

THUỐC ATOPHAN-CRUET

TRỪ CÁC BỆNH ĐAU LẠT-LÉO VÀ GÂN-CỐT

THUỐC PHÁP ... Ở PHÁP QUỐC LÀM

PAO-VA

... Paul-Bert Hanoi

Chúng tôi kính-trình các quí khách được biết rằng, nay chúng tôi mới tiếp được ở bên Tàu, Hong-kong, Canton, Shanghai, Pékin, sang nhiều đồ vàng, bạc, ngọc, ngà, trân-châu, hổ phách, đồi mồi, đồ đồng đội, vân vân...... đồng định giá bán rất rẻ. Vậy xin các ngài có lòng chiếu-cố, mau mau đến ngay hàn-hiệu kẻo mất một dịp tốt đi.

Công chuyện tôi xin lại có mấy cái :

1° Các thứ kính giúp đỡ các mọi đồ bán vào mùa hè này

2° Cao-ly xâm thực hiệu.

3° Quả rất tốt.

4° Bắc nhung

Cẩn-cáo

HIỆU PAO-VA, Bijoutier

66 Hàng Bồ, số nhà ... Hanoi

TÉLÉPHONE No 497

CÁC NGÀI CÓ THỂ ĐƯỢC

MỘT TRIỆU

hoặc 500.000, hoặc 200.000, hoặc 100.000 quan

Muốn được một số tiền ấy, nên mua một cái vé

CRÉDIT NATIONAL 1920

1 lô	MỘT TRIỆU
1 lô	500.000 quan
1 lô	200.000 quan
2 lô	100.000 quan
5 lô	50.000 quan
10 lô	10.000 quan

... *Như vậy rất có công để trong lâm*

BANQUE NOUVELLE, 8 Rue Papère, MARSEILLE (France) R. C. 6576

Le gérant : NGUYỄN-VĂN-LUẬN

Imprimerie du Trung Bắc Tân Văn